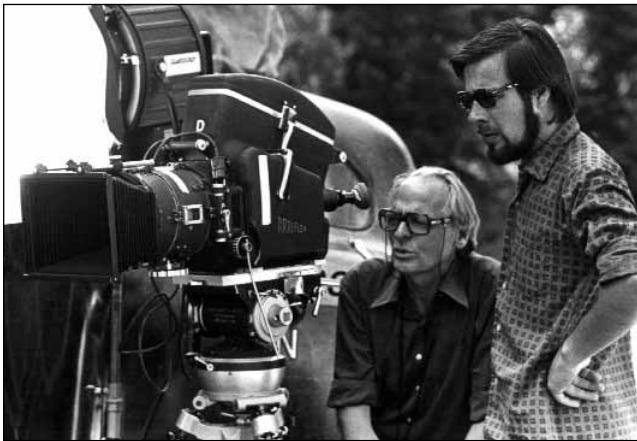

En film blir til

Et studieopplegg fra 4.-7. klasse

IKKE KNYTTET TIL EN BESTEMT STASJON I FILMMUSEET
MEN VIKTIG I EN FILMHISTORISK SAMMENHENG

Filmfotografen Hans Nord (t.v.) sammen med regissør Erik Solbakken under innspilling av *Vårnatt*, 1976

Filmproduksjon

Man sier at man «produserer» en film. Det betyr egentlig «å lage». Men hva slags fagfolk trengs for å lage en film? Hvor mange jobber på en filmproduksjon? Hvem er det som får æren for at en film blir bra? Jo, det er ofte regissøren. Han eller hun er gjerne den som blir kjent for å ha laget filmen. Men for å få ferdig en hel spillefilm trengs mange personer, som er spesialister på forskjellige områder som fotografering, lyssetting, sminke, spesialeffekter, lyd og ikke minst skuespillerkunst. Men aller først starter begynnelsen til en ny film med en idé om hva filmen skal handle om.

Fra idé til manus

Den historien man ønsker å filme må egne seg som filmfortelling. Ideen skrives gjerne ut som et synopsis. Synopsiset hjelper forfatteren til å se fortellingen i korte trekk. Her er det kun fortellingen som er viktig, ikke alle scenene, rollene eller replikkene – eller hvor man skal filme de forskjellige scenene. Når forfatteren synes han eller hun har fått god oversikt over historien, begynner man å skrive et *manus*. I manuset beskrives alle scenene og alle rollene. I tillegg inneholder manuset replikker og noen ganger beskrives også hva slags lyd eller musikk som skal være i de forskjellige scenene.

Filminnspillingen

En filminnspilling kan deles inn i flere faser:

- Forarbeidsfasen
- Innspillingsfasen
- Etterarbeidsfasen
- Ut på kino-fasen

Forarbeidsfasen

I denne fasen skrives manus. Produsenten skaffer penger til filmen. Det blir bestemt hvem som skal ha rollene i filmen, hvem som skal være fotograf, hvem som skal lage lyden og hvem som skal være regissøren. Her blir det også bestemt hvem som skal komponere filmmusikken, hvis man skal bruke musikk.

- *Hva gjør en regissør? Hvorfor er regissøren viktig?*
- *Kan du huske navnet på en kjent, norsk regissør?*

Innspillingsfasen

Når filmen skal spilles inn, må alt være ordnet på forhånd. Man må vite *hvor* man skal filme, *hva* slags kostymer skuespillerne skal ha på seg og *hvilke* ting som skal være med i bildet. Det jobber mange mennesker på en filminnspilling. Kan du huske hva de forskjellige personene gjør?

- *Hva gjør en skuespiller? Hva er forskjellen på å være filmskuespiller og skuespiller på teater?*
- *Hva gjør en script?*
- *Hva kalles den personen som jobber med å sminke skuespillerne?*
- *Hva kalles de som filmer med kamera, og tar som opp lyden?*
- *Hvorfor tror du at man også trenger snekkere og malere til å jobbe på en filminnspilling?*

Etterarbeidsfasen

Når filmen er spilt inn, blir den klippet eller redigert. Alle scenene settes i riktig rekkefølge. Lyd og musikk blir lagt til bildene for å skape den rette stemningen. Kanskje blir det laget effekter på datamaskinen også, som siden settes inn i filmen. Personene som jobber med etterarbeidet av filmen kalles gjerne klipper, lydlegger/lydmixer og dataanimatør. Regissøren er ofte med i denne fasen, fordi det er gjerne han eller hun som vet akkurat hvordan filmen skal bli til slutt.

- *Kan du huske en norsk spillefilm for barn som hadde mange spesialeffekter?*

- *Er musikk og lyd viktig for filmen? Hvorfor?*

«Ut på kino»-fasen

Når filmen er ferdig, skal den ut på kino, ut til publikum. Alle som lager film ønsker at mange mennesker skal komme og se den. Da må noen lage reklame for filmen. De som jobber med å få filmene på kino kalles *distributører*. De lager også gjerne reklame for filmene. Den aller første kino-visningen av en ny film kalles premiere.

- *Hvor ser du reklame for filmer? Hva slags reklame virker best, tror du?*
- *Tenk deg at du har laget din første film. Hvor - og hvordan ville du reklamert for filmen din?*

Har du lyst til å lage film selv?

Hos Norsk filminstitutt kan du leie eller kjøpe hefter og videoer som gir gode tips dersom klassen vil lage film. Filmintituttet arrangerer også årlig Amandus – en video- og manuskonkurranse for barn og unge.

Skuespilleren skaper sin rollefigur etter instruksjon fra regissøren, men med god hjelp fra sminkøren, kostymedesigneren og lysdesigneren. På bildet: Wenche Foss.